

dem jo ogsaa i mange andre Forhold, hvor der har været Spørgsmaal om lignende Anliggender. Dog være det mig tilladt at bemærke med Hensyn til disse, at det forekommer mig meget tvivlsomt, om man navnlig overfor Kongetienderne tør sige, at det er en fuldstændig Erstatning, der gives for dem ved at tvinge Gieren ikke blot til at tage Kongtjendens Beløb i Penge, men ogsaa at tage det i Obligationer. Jeg for mit Bedkommende er mest tilbøielig til at sige, at det ikke vilde være retfærdigt at afløse Kongetienden uden at give det 25-dobbelte Beløb af den gennemsnitlige Indkomst kontant. Overfor Kirketienderne erkjender jeg, at der er en noget større Ret til at noies med Gjennemsnittet, fordi det overhovedet der er umuligt at paa-vise, hvad en saadan Tiende egentlig er værd. Jeg tror, at ærede Medlemmer have fuldstændig Ret, naar de have sagt, at det kan have sine store Vanskeligheder at faae ud, hvilke Byrder der hviler paa en Kirkeeier, og det ærede Medlem, der berørte dette, og som i dette Dieblift sidder tæt ved mig (Chr. Jensen), skal jeg svare, at saavidt jeg skjøner, er Kirkeeieren ogsaa pligtig at følge med Tiden. Han kan ikke siges at opfylde sine Forpligtelser i 1871 ved at lade Kirken have samme Udseende, som den havde i 1771. Det er af de Ting, som ligge i den Kirkeeieren paa-hvilende Forpligtelse, at han til enhver Tid skal sørge for, at Kirken er i en saadan Stand, at Mennesker med nogen Tilfredshed kunne benytte den. Det er af de Spørgsmaal, der maa overlades til Kultusministeriets Afgjørelse, og det er ogsaa i en vis Henseende Lovbundet ved de Regler, der gjælde for Statens Kirker. Men jeg siger, at Hensigten med denne Bestemmelse gjør, at jeg tror, at man mindre kan fordrø en saa bestemt Erstatning, som man er berettiget til at fordrø overfor Kongetienderne efter disses afsluttede Egenskab, og jeg siger, at overfor Kirketienderne tror jeg, at, om der end theoretisk kan gøres Indvendinger derimod, vil det dog praktisk vise sig, at et Gjennemsnitsbeløb ogsaa der kan forsvares; thi, medens paa den ene Side Byrden maa bedømmes efter Gjennemsnittet, maa Gieren ogsaa finde sig i, at Vederlaget afgjøres efter en Gjennem-

snitsberegning. Jeg savner ogsaa i Lovfor-slaget Bestemmelser om, hvorledes det skal være, naar Kirken gaar over til Sognet. Jeg finder ikke den Betænkelse, som flere ærede Medlemmer have fundet ved, at den gaar over til Sognet som Kommune eller Menighed og ikke til Tiendeyderne. Det er et af de Hensyn, som forekomme mig at tale for, at det skulde være i det Almenes Interesse, at en saadan Lov udkom, idet det forekommer mig at være en naturlig Ting, at Menigheden selv eier sin Kirke, et Duffe, som oftere tidligere i denne Forsamling har været udtalt, og som dette Forslag giver en bekvem Leilighed til at realisere. Jeg savner imidlertid Bestemmelser om, hvorledes Forholdet her skal være, hvorledes Kommunens Stilling overfor denne Kirke bliver, og jeg tror ikke, at man uden videre kan overføre de Bestemmelser, der allerede flere Gange ere nævnte her, Bestemmelserne i 13de November 1829, paa dette Forhold, ligesom jeg heller ikke tror, at man, uden at give nogensomhelst Bestemmelse desangaaende kan lade Kirken gaa over til Bestyrelse af Sogneforstanderskabet som enhver anden Egen-domsforretning. Hvad endelig det Apparat angaar, som er foreslaet for disse Afsløsningsforretninger, da finder jeg forsaavidt ikke Noget at erindre imod den Maade, hvorpaa Kommissionerne ere foreslaede sammensatte, idet det jo er frivilligt, om man vil bruge dem eller ikke, og idet navnlig Valget af Medlemmerne ikke er bundet til ganske bestemte Kategorier. Et æret Medlem, der sidder ligeoverfor mig, men rigtignok temmelig langt borte (Thorup) mente, at det var en Skavank, at Formanden i Reglen ikke er hverken Tiendeeier eller Tiendeyder. Mig forekommer det, at dette netop er en Fordel, idet han derved er bleven stillet saa at sige upartisk overfor begge Parter. Derimod finder jeg, at der kan være en anden Grundring at gøre imod disse Kommissioner, og det er, at deres Virksomhed vist maasse er noget for vidt udstrakt, idet det, dersom Lovforlaget virkelig skal faae nogen Tilværelse i Livet, vil være umuligt for en Kommission nogenlunde i rette Tid at overkomme alle de Forretninger, der muligens ville komme for. Jeg skulde derfor